

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті

ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ МӘДЕНИЕТ БАСҚАРМАСЫНЫҢ "ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННИҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ
МЕМОРИАЛДЫҚ МҰРАЖАЙЫ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "КОСТАНАЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ ИБРАЯ АЛТЫНСАРИНА" УПРАВЛЕНИЯ КУЛЬТУРЫ АКИМАТА КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ИННОВАЦИЯ, БІЛІМ, ТӘЖІРИБЕ-БІЛІМ
БЕРУ ЖОЛЫНЫҢ ВЕКТОРЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МАТЕРИАЛДАРЫ

І КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ
«ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ,
ОПЫТ – ВЕКТОРЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРЕКОВ»

І КНИГА

Қостанай, 2023

УДК 37.02
ББК 74.00
И 63

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, география ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясының мүшесі;

Жарлыгасов Женис Бахытбекович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор;

Скударева Галина Николаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Мәскеу облысындағы МОУ «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректорының м.а.; Ресей Федерациясының жалпы білім беру ісінің құрметті қызметкері, Ресей;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мәскеу халықаралық мемлекеттік қатынастар институты, Ресей;

Ибраева Айман Елемановна, «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» ММ жетекшісі;

Онищенко Елена Анатольевна, «Педагогикалық шеберлік орталығы» жекеменшік мекемесінің Қостанай қаласындағы филиалының директоры;

Демисенова Шнар Сапаровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі;

Утегенова Бибикуль Мазановна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының профессоры;

Смаглий Татьяна Ивановна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика және психология кафедрасының қауым.профессоры;

Жетписбаева Айсылу Айратовна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары»: 2023 жылдың 17 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. I Кітап. – Қостанай: И 63 А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023. – 1081 б. = «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков»: Материалы международной научно-практической конференции, 17 февраля 2023 года. I Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023. – 1081 с.

ISBN 978-601-356-244-5

Жинаққа «Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Талқыланатын мәселелердің алуан түрлілігі мен кеңдігі мақала авторларына заманауи білім беруді жаңғырту мен дамытудың, осы үдерісте қазақ ағартушыларының педагогикалық мұрасын пайдаланудың жолдарын, мұғалімдерді даярлаудың тиімді технологиялары мен форматтарын әзірлеу мен енгізу мәселелерін, ақпараттық қоғамдағы білім беру кеңістігінің ерекшеліктерін айқындауға, сондай-ақ педагогтердің инновациялық қызметінің тәжірибесін жинақтауға, педагогикалық үдеріс субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдауға мүмкіндік берді.

Бұл жинақтың материалдары ғалымдарға, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілерге, педагог-психологтарға, магистранттар мен студенттерге қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков». Многообразие и широта обсуждаемых проблем позволили авторам статей определить векторы модернизации и развития современного образования, использования в данном процессе педагогического наследия казахских просветителей, вопросов разработки и внедрения эффективных технологий и форматов подготовки учителей, специфики образовательного пространства в информационном обществе, а также обобщения опыта инновационной деятельности педагогов, психолого-педагогической поддержки субъектов педагогического процесса.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-244-5

9 786013 562445

УДК 37.02
ББК 74.00

© А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023
© Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023

тұңғыш рет қалам тербеген ағартушы – педагог Ыбырай Алтынсариннің туындыларында, әсіресе, білімділік пен адамгершілік, еңбекқорлық пен қажыр – қайраттылық біртұтас өріліп отырады.

Жаһандану заманында интернетпен қоректеніп өсіп келе жатқан бала ертеңгі ел тірегі, рухани толық тұлға бола ала ма? Жоқ... өкінішке орай, техника ғасыры бізге жеті түрлі өнер үйретсе де, ұлттық құндылық пен рухани байлықты, сайып келгенде адами қасиеттерді дарыта алмасы хақ. Мағынасы тереңде, ойға ой қосатын шығармаларды оқыту арқылы саналы ұрпақ тәрбиелеуге болады. Ал, әдебиетте адами қасиеттерге тұнып тұрған Ыбырай әңгімелері десек, қателеспейміз. Адамгершілік іспетті ізгі қасиеттерді дамытуда Ыбырай әңгімелерінің құндылығы басым. Шығармаларының қайнары оның халық тұрмысынан яки шындықтан алшақтамаған. Адам әрекеттерін болмысына сәйкес бейнелеп суреттеуде негіз етіп сол адами бағытты ұстанған. Түпкі өзек етіп адам» болуды алған. Демек, Дала қоңырауының адами қағидалары бала тәрбиелеуде біздің басты міндетімізге айналуы тиіс. Бүгінгі ұстаз Ыбырай Алтынсарин әңгімелерін оқыту арқылы ғана саналы, ел ертеңін ойлайтын, бауырмал, жанашыр ұрпақ тәрбиелей алады.

Алтынсарин өз халқының игілігі үшін қажымай еңбек етіп, дарындылығын, мәдениетке қабілеттілігін дәлелдейді. Ол жастарды жарқын болашақ үшін қажымай күресуге, мәдениеттілікті қабылдап, ұғынуға жол көрсетті. Ол болашаққа деген сенімді қолдады. [12, б. 5]

Алтынсариннің педагогикалық тәрбие қиялдары мен мектеп системасы ғылым мен жалпы білімді жоғары бағалауға, балаға сүйіспеншілікпен қарап, оны қадірлеуге және өз халқының мүддесі үшін қызмет істей алатын жас адамдарды дайындауға негізделіп жазылған және де бүгінмен үндесіп, Мәңгілік еліміздің болашақ азаматтарын тәрбиелеуде зор үлесін қосып отыр десек қателеспейміз.

Әдебиеттер тізімі:

1. «Тиімді оқыту мен оқу» бағдарламасы. Мұқанов М.М. Жас және педагогикалық психология. Алматы, 1981 ж.
2. Қоянбаев Б.Ж. Педагогика. Оқу құралы. Алматы, «Рауан», 1992 ж.
3. Жарықбаев Қ. Ұстаздық еткен жалықпас. Алматы, «мектеп», 1987 ж.
4. Бастауыш мектеп №7, 2001 ж.
5. Өлібаева Ж. Балаларға ұлттық тәлім – тәрбие берудегі әдеп мәселесінің алатын орны.
6. Әлімханов М. Қазақтың халық медицинасы. Алматы: Қазақстан 1992 ж.
7. Бержанов К., Сейталиев Қ. Ауыз әдебиетіндегі адамгершілік, тәрбие мәселелері. Қазақстан мектебі, 1970 ж.
8. Боданов Ж., Болеев К. Қазақтың халық педагогикасы. Жамбыл: 1992 ж.
9. Аймауытов Ж. Тәрбиеге жетекші. «Қазақстан мектебі», 1989 ж.
10. «Тиімді оқыту мен оқу» бағдарламасы. «Назарбаев зияткерлік мектептері» ДББҰ. Педагогикалық шеберлік орталығы, 2016 ж.
11. Бекежан Сүлейменов «Білім» Алматы, 2003 ж.

УДК 373(091)

РОЛЬ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ИДЕЙ Ы.АЛТЫНСАРИНА И С.КУБЕЕВА В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАНИИ

*Абильгазина Жанар Тулегеновна
учитель истории, педагог – исследователь
Альжанова Салтанат Бозорбаевна
магистр гуманитарных наук, учитель истории, педагог – эксперт
Асембекова Кымбат Хамзаевна
учитель истории, педагог – эксперт
КГУ «Общеобразовательная школа №22
отдела образования города Костаная»
Управления образования акимата Костанайской области
г. Костанай, Казахстан
E-mail: kuzembaeva73@mail.ru*

Аннотация

Актуальность и цель. Статья посвящена анализу педагогических идей Ы.Алтынсарина и С.Кубеева в контексте современного образовательного процесса. В статье выделяются основные педагогические идеи Ы. Алтынсарина, которые созвучны с современными реалиями. В работе показано, что просветителя Ы.Алтынсарина всегда отличала активная гражданская позиция и патриотизм. Ы.Алтынсарин поднимал наиболее актуальные проблемы, касающиеся сохранения национальной самобытности казахского языка и культуры, развития нации в целом. Последовательно прослежены основные вехи развития творческого пути просветителя Ы.Алтынсарина, раскрыты грани творчества. В работе показано все богатство наследия выдающегося казахского педагога – новатора.

Ключевые слова: Ы.Алтынсарин, С.Кубеев, педагогические идеи, наследие, современный образовательный процесс.

Аңдатпа

Өзектілігі және мақсаты. Мақала Ы.Алтынсарин мен С.Кубеевтің педагогикалық ой – пікірлерін қазіргі оқу – тәрбие үрдісі контекстінде талдауға арналған. Мақалада қазіргі шындыққа сәйкес келетін Ыбрай Алтынсариннің негізгі педагогикалық идеялары көрсетілген. Мақалада ағартушы Ы.Алтынсариннің қай кезде де белсенді азаматтық ұстанымымен, ұлтжандылығымен ерекшеленетіні көрсетілген. Ы.Алтынсарин қазақ тілі мен мәдениетінің ұлттық болмысын сақтау, тұтастай алғанда ұлттың дамуына қатысты өзекті мәселелерді көтерді. Ағартушы Ы.Алтынсариннің шығармашылық жолының дамуындағы негізгі белестері дәйекті түрде қадағаланады, шығармашылық қырлары ашылады. Шығарма қазақтың көрнекті педагог – жаңашыл мұрасының барлық байлығын көрсетеді.

Түйінді сөздер: Ы.Алтынсарин, С.Кубеев, педагогикалық идеялар, мұралар, қазіргі оқу – тәрбие процесі.

Abstract

Relevance and goal. The article is devoted to the analysis of the pedagogical ideas of Y. Altynsarin and S. Kubeev in the specialty of the modern educational process. The article highlights the main pedagogical ideas. Altynsarin, which are consonant with state realities. The paper shows that the educator. Altynsarin has always been distinguished by an active civic position and patriotism. Y. Altynsarin raised the most urgent problems concerning the preservation of the national identity of the Kazakh language and culture, the development of the nation as a whole. The main milestones in the development of the creative path of the educator Y. Altynsarin are consistently traced, the facets of creativity are revealed. The work shows all the richness of the heritage of the outstanding Kazakh teacher – innovator.

Key words: Y. Altynsarin, S. Kubeev, pedagogical ideas, heritage, modern educational process.

Как будет развиваться страна, в значительной мере зависит от уровня образованности ее граждан. Поэтому важнейшая задача общества – обучение и воспитание подрастающего поколения. Важнейшей целью современного образования, общества и государства является воспитание, высоконравственного, ответственного, творческого, инициативного, компетентного гражданина Казахстана.

«Современные реалии бывают настолько опасными для детей, что их энергию и любознательность нужно направить в правильное русло. Ведь дети – это будущее нашего государства» – отметил в Послании народу Казахстана президент Касым – Жомарт Токаев [1].

Сегодня, мы хотим обратиться к педагогическому наследию выдающихся педагогов, общественных деятелей Ибрая Алтынсарину и Спандияру Кубееву.

Виднейший представитель общественно – педагогической мысли в Казахстане Ибрагим Алтынсарин (1841–1889) был одним из первых казахских просветителей, вся деятельность которого полностью была посвящена служению народу.

Всю свою жизнь Алтынсарин посвятил просвещению родного народа. «Народ казахский сам по себе представляет благодатную почву для образования», – писал он.

Расцвет творчества И.Алтынсарина приходится на 60–80 годы прошлого столетия, когда процесс присоединения Казахстана к России уже был закончен. Огромное значение для Казахстана в этот период приобретает пропаганда передовой русской демократической культуры. И.Алтынсарин стремился ознакомить казахов с жизнью русского народа и его прогрессивными устремлениями. Он верил, что молодежь, овладев русским языком, скорее приобщится к передовой русской культуре и тем самым окажет активное воздействие на экономическое и культурное развитие степи.

Как по роду деятельности, так и по характеру творчества Ы.Алтынсарин был прежде всего педагогом – просветителем. Его педагогическая и литературная деятельность органически связаны. В художественных произведениях он еще более углублял и развивал свои педагогические мысли, пропагандировал и разъяснял передовые идеи.

Педагогическая деятельность Ы.Алтынсарина началась в 1864 году. С этого момента и до конца жизни он много работал над созданием в казахской степи новых школ русского типа, изучает труды русских прогрессивных педагогов и писателей [2, с. 32].

В педагогической деятельности Алтынсарина большое место занимают вопросы воспитания и обучения детей.

Он говорил: «Будущее народа – в школе, только школа откроет глаза казахского народа, приведет к светлой жизни».

Основное назначение школы Алтынсарин видел в формировании у учеников высокой нравственности. Он не отвергает ислам, он не против обучения исламу, но религия должна согласовываться с наукой и техникой и содействовать нравственному воспитанию молодежи».

Ыбрай Алтынсарин при создании «Казахской хрестоматии» использовал в своих трудах священную книгу мусульман Коран, хадисы пророка Мухаммеда, высказывания мыслителей и мудрецов Востока и Запада, использовал богатства казахского устного народного творчества и традиции, ценности исламской культуры.

Великий учитель, в «Казахской хрестоматии» затрагивает аспекты основ нашей духовности и доводит до детей значение примеров воспитания, желает внедрения их в национальное сознание народа [3, с. 18].

Просветитель придавал особое внимание приобщения молодого поколения к труду. Смысл труда не в том чтобы обеспечить личное благополучие, удовлетворение, а должно быть социальное значение. «Присвоение чужого труда – порок».

«Труд – суть и смысл человеческой жизни, только труд поднимает человека на новые вершины добра и благонравия, только честно трудящийся человек способен почувствовать истинное удовольствие от жизни».

Он придавал огромное значение роли учителя как главного двигателя всего учебного и воспитательного процесса в школах. Он понимал, что основа школы – учитель. Ставил во главу угла необходимость максимальной любви учителей к своим ученикам и снискания их уважения а также уважения со стороны родителей учеников. И тогда можно будет достигнуть целей, стоящих перед воспитанием и образованием [4].

Алтынсарин указывал учителю, что он «никогда не должен забывать с кем имеет дело. Он имеет дело с детьми, которые, если не понимают что – либо, то учитель должен пенять не на учеников, а на самого себя, что не может довести их до понимания. Должен он обращаться с детьми кротко, не раздражительно, терпеливо и объяснить каждый предмет охотно и простым языком, без выученных фраз и ненужных терминов», ибо «наглядное обучение основано именно на простоте учебных приемов и удобопонятных учительских объяснений [5, с. 171–172].

Имя Ибрая Алтынсарина, его педагогические идеи, произведения получили широкое распространение не только на казахской земле, но и за рубежом. Особенно этот процесс заметен в школах с родственными нам языкам, где большинство начальных классов руководствуются педагогическими концепциями выдающегося наставника.

В статье М.Станчиц (Белорусия) «Осуществление идеи И.Алтынсарина о гуманизации образования в новых школах Белоруссии», автор публикации рассказывает о том, что в педагогической практике Ибрая Алтынсарина исключительное внимание уделяется воспитанию в ребенке гуманного верования, любви к Отечеству, честности, а более всего трудолюбия, и именно опыт развития в ученике благонравия вызывает сильную симпатию.

Одним из представителей казахской демократической интеллигенции начала 20 века был известный писатель, педагог Спандияр Кубеев.

Спандияр Кубеев еще с детства был наслышан об Ибрае Алтынсарине. Об этом он красиво повествует в автобиографическом романе «Орындалған арман» («Исполненная мечта»).

Волостной управитель не разрешает Спандияру как сыну бедного учиться в школе. Однажды Спандияр с отцом встречают нечаянно Ибрая Алтынсарина. После чего Ибрай разъясняет волостному, что для учебы в школе нет разницы в социальном положении, что школы открыты для всех детей – в первую очередь детей бедных семейств. И Спандияр с помощью Ибрая Алтынсарина был принят в школу. Спандияр Кубеев в 1887–1892 годы учится в школе Ибрая, далее в 1892–1895 годах – в начальной школе Карагайлыколя, в 1895–1897 годах в русско – казахской школе г.Костаная. В 1898–1901 годах он обучается и успешно заканчивает двухгодичные педагогические курсы, получает диплом учителя начальной школы. Идет по стопам Ибрая и становится учителем.

Казахская пословица гласит: «Встретишь родник – помоги ему пробиться». Следуя по стопам Ибрая Алтынсарина, Спандияр Кубеев сделал много для открытия талантов, для развития мысли Спандияр Кубеев в своей педагогической деятельности следует идеям своего учителя Ы.Алтынсарина.

В своей творческой деятельности он повседневно увязывал писательское ремесло со своей любимой работой педагога – воспитателя. Работать учителем С.Кубеев начал с 1901 года с этого времени и до последнего дня своей жизни он ни разу не отрывался от педагогической деятельности.

Кубеева – писателя нельзя рассматривать отдельно от Кубеева – педагога. Он стал воспитателем молодого поколения с раннего периода своей жизни.

«Когда я был учителем в ауле «Кишикум», – рассказывает Кубеев, – я, бывало, всегда в свободное время собирал жителей аула и сообщал им краткие сведения по естествознанию, географии, истории и другим дисциплинам...» [5, с. 95].

Кубеев посвятил свою жизнь делу просвещения и его художественные произведения тоже были подчинены этой цели. Это в первую очередь относится к роману «Калым». «Я был одним из тех, кто проповедовал народное просвещение, всеобщее обучение детей, ... стремился ликвидировать неграмотность, считая это единственным средством в борьбе против феодального невежества, против устарелых, косных, грубых обычаев, говорит автор в мемуарах «Сбывшиеся мечты» [5, с. 99].

Важно отметить, что С.Кубеев всегда был активным борцом против засорения казахского языка чужеродными арабизмами и архаическими оборотами речи [5, с. 105].

Педагог С.Кубеев высоко оценивает роль школы в воспитании и образовании подрастающего поколения. В своей педагогической деятельности придерживается следующих принципов:

- необходимость прямого контакта учителя и ученика;
- индивидуальный подход к каждому ученику;
- воспитание казахстанского патриотизма;
- профессиональное образование.

По мнению Ы.Алтынсарина и С.Кубеева главная цель воспитания – воспитание патриота своего Отечества, духовно и физически развитой, образованной личности.

Список литературы:

1. Послание Главы государства Касым-Жомарта Токаева народу Казахстана. Казахстан в новой реальности: время действий, 1 сентября 2020 г.
2. Сборник статей о казахской литературе – казахское государственное издательство художественной литературы Алма – Ата 1957 г. 181 с.
3. Оспанов С., «Неугасимое пламя» Костанай 2018 г. 350 с.
4. Шалабаев Б. История казахского романа Алма – Ата: «Мектеп» 1975 г. 208 с.
5. Собрание сочинений Ы. Алтынсарина, т.2 Алма – Ата 1976 г. 141 с.

ӘОЖ 37.034

Ы.АЛТЫНСАРИН МЕН С.КӨБЕЕВТІҢ БІЛІМ БЕРУДІҢ ЗАМАНАУИ БАҒЫТЫНДАҒЫ АҒАРТУШЫЛЫҚ ИДЕЯЛАРЫНЫҢ ҮНДЕСТІГІ

*Абишева Нургуль Шаймерденовна
тәрбиеші
«Ыбырай Алтынсарин атындағы мамандандырылған
мектеп – гимназия – интернат»
Қостанай қаласы, Қазақстан
E – mail: nurgul_abisheva71@mail.ru*

Аңдатпа

Мақаланың зерттеу өзектілігіне келер болсақ, қазіргі білімберу кезінде Ы.Алтынсарин мен С.Көбеевтің ағартушылық идеяларына жүгіну заманауи білім беруді одан әрі дамыта түседі. Себебі Ы.Алтынсарин мен С.Көбеевтің ағартушылық идеялары қазіргі кезде де өзектілігін жоғалтқан жоқ. Мақаланың зерттеу мақсаты Ы.Алтынсарин мен С.Көбеевтің білім берудің заманауи бағытындағы ағартушылық идеяларының үндестігін ашып көрсету.

Түйінді сөздер: білім, ағартушылық, ұстаз, тәрбие, оқушы.

Аннотация

Что касается актуальности исследования статьи, то при современном образовании обращение к идеям просвещения Ы.Алтынсарина и С.Кубеева будет способствовать дальнейшему развитию современного образования. Потому что идеи просвещения И.Алтынсарина и С.Кубеева не утратили своей актуальности и сегодня. Цель исследования – раскрыть созвучие просветительских идей Ы.Алтынсарина и С.Кубеева современным трендам образования.

Ключевые слова: образование, просвещение, учитель, воспитание, ученик.

Abstract

As for the relevance of the article, in modern education, the appeal to the Enlightenment ideas of Y.Altynsarin and S.Kubeev will further develop modern education. Because the ideas of the Enlightenment of Y.Altynsarin and S.Kubeev have not lost their relevance today. The purpose of the article is to reveal the harmony of the ideas of the Enlightenment in the modern direction of education of Y.Altynsarin and S.Kubeev.

Key words: education, enlightenment, teacher, upbringing, pupil.

Қазіргі өмір сүру жағдайлары, жаңа бағдарламалар жан-жақты дамыған тұлғаны тәрбиелеуді талап етеді, ал оның берік негізі бастауыш сыныптарда қалануы керек. Тәуелсіздік алғаннан кейін Қазақстан оқушыларды оқытудың қалыптасқан тәсілдерін түбегейлі қайта қарау қажеттілігіне тап болды және мектептерге көп көңіл бөлінді.

Жан – жақты дамыған тұлғаны тәрбиелеуде жаңа мемлекеттік стандарттар, интерактивті оқыту, жаңа типтегі адам, кешенді тәрбие талап етіледі. Алайда, бүгінгі таңда басты міндеттердің бірі – білім беру. Білім барлық уақытта үлкен мәнге ие болды, бірақ әсіресе қазір бәсекеге қабілетті қоғамның дамуы жағдайында бұл міндет – сапалыбілім алу – бұрынғыдаңда өзекті болып табылады.

Біздің болашаққа жолымыз қазақстандықтардың әлеуетін ашу үшін жаңа мүмкіндіктер жасаумен байланысты. ХХІ ғасырдағы дамыған ел – белсенді, білімді және дені сау азаматтар. Біздің ескелең ұрпағымыздың болашағының негізін қалау, бізге, мұғалімдерге тиесілі болу – өйткені